

Yr Wybodaeth Ddiweddaraf am Adael yr Undeb Ewropeaidd Briff Ymchwil

18 Tachwedd 2019

Y Cynulliad ^a

BREXIT

Cynulliad Cenedlaethol Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, i ddeddfu ar gyfer Cymru, i gytuno ar drethi yng Nghymru, ac i ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Gallwch weld copi electronig o'r ddogfen hon ar wefan y Cynulliad Cenedlaethol:
www.cynulliad.cymru

Gellir cael rhagor o gopïau o'r ddogfen hon mewn ffurfiau hygyrch, yn cynnwys Braille, print bras, fersiwn sain a chopïau caled gan:

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

Ffôn: **0300 200 6565**

E-bost: **Nigel.Barwsie@Cynulliad.Cymru**

Twitter: **[@SeneddYmchwil](https://twitter.com/SeneddYmchwil)**

Blog: **SeneddYmchwil.blog**

LinkedIn: **[Ymchwil y Senedd, Cynulliad Cenedlaethol Cymru](#)**

© **Hawlfraint Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2019**

Mae'r papur hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y datblygiadau diweddaraf yn ymwneud â Brexit sy'n berthnasol i Cymru. Mae'n cynnwys adrannau ar waith y Cynulliad a Llywodraeth Cymru; yr UE; y DU; a'r Alban ac Iwerddon. Mae'n ymdrin â'r cyfnod rhwng 27 Tachwedd ac 16 Ionawr 2019, er y cyfeirir at ddigwyddiadau diweddarach lle mae gwybodaeth ar gael ar adeg y drafftio terfynol.

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Ymchwil y Senedd

Yr Wybodaeth Ddiweddaraf am Adael yr Undeb Ewropeaidd

Briff Ymchwil

18 Tachwedd 2019

Y Cynulliad

BREXIT

Cynnwys

Cyflwyniad 1

Datblygiadau yng Nghymru 2

Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2

Llywodraeth Cymru 3

Newyddion..... 3

Datblygiadau o'r UE 4

Y Cyngor Ewropeaidd 4

Y Comisiwn Ewropeaidd 4

Senedd Ewrop 4

Datblygiadau'r Deyrnas Unedig 5

Llywodraeth y DU 5

Tŷ'r Cyffredin..... 5

Pwyllgorau 6

Craffu ar Ewrop:..... 6

Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd:..... 6

Masnach Ryngwladol:..... 6

Gweithdrefnau: 6

Tŷ'r Arglwyddi..... 6

Pwyllgorau 6

Y Cyfansoddiad:..... 6

Pwerau Dirprwyedig a Diwygiadau Rheoleiddiol: 7

Pwyllgor Dethol yr UE:..... 7

Is-bwyllgor Ynni ac Amgylchedd yr UE:..... 7

Is-bwyllgor Marchnad Fewnol yr UE:..... 7

Is-bwyllgor Cyfiawnder yr UE:..... 7

Newyddion..... 8

Yr Alban..... 9

Senedd yr Alban 9

Llywodraeth yr Alban 9

Gogledd Iwerddon..... 10

Adroddiadau a gyhoeddwyd..... 11

Llyfrgell Tŷ'r Cyffredin..... 11

Institute for Government..... 11

UK in a Changing Europe..... 11

The Conversation..... 12

LSE Brexit..... 12

Arall 12

Cyflwyniad

Mae'r papur hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y datblygiadau sy'n berthnasol i Gymru o ran gadael yr Undeb Ewropeaidd. Mae'n ymdrin â datblygiadau yng Nghymru, yr UE, San Steffan, yr Alban a Gogledd Iwerddon. Mae'r cyfnod dan sylw yn cwmpasu 29 Hydref - 12 Tachwedd 2019, er y cyfeirir at ddiwyddiadau hwyrach lle mae gwybodaeth ar gael wrth lunio'r drafft terfynol.

Datblygiadau yng Nghymru

Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol

Y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol (MADY) yw prif bwyllgor y Cynulliad ar gyfer cydgysylltu gweithgareddau'r Pwyllgorau sy'n gysylltiedig â Brexit.

Ar hyn o bryd mae'r Pwyllgor MADY yn gwneud gwaith ar **Cytundebau Rhyngwladol a Gwaith dilynol ar y parodrwydd ar gyfer Brexit.**

Cyhoeddodd y Pwyllgor MADY ei adroddiad **Newidiadau i ryddid i symud ar ôl Brexit - y goblygiadau i Gymru ar 8 Tachwedd.** Mae'r adroddiad yn gwneud 12 argymhelliad ynghylch camau y dylid eu cymryd ar y mater hwn.

Dyma sesiynau diweddaraf y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol:

- 4 Tachwedd: Cynhaliodd y Pwyllgor sesiwn graffu gyda'r Cwnsler Cyffredinol a'r Gweinidog Brexit. Wedi hyn cafwyd dwy sesiwn graffu fel rhan o waith dilynol ar y parodrwydd ar gyfer Brexit - un gyda'r sectorau porthladdoedd a thrafnidiaeth, ac un gyda'r sectorau bwyd a ffermio. Mae'r **trawsgrifiad ar gael yma.**
- 11 Tachwedd: Gwaith dilynol ar y parodrwydd ar gyfer Brexit - sesiwn dystiolaeth gyda gwasanaethau cyhoeddus Gallwch wyllo recordiad Senedd TV **yma.**

Ar 4 Tachwedd nododd y Pwyllgor lythyrau gan:

- y Cwnsler Cyffredinol a'r Gweinidog Brexit ynghylch gwaith craffu'r Cynulliad ar fframweithiau polisi cyffredin ar draws y DU** - 23 Hydref 2019.
- y Tâl-feistr Cyffredinol a Gweinidog Swyddfa'r Cabinet ynghylch cysylltiadau rhynglywodraethol** - 29 Hydref 2019.

Ar 4 Tachwedd nododd y Pwyllgor lythyr gan:

- Gweinidog y Gymraeg a Chysylltiadau Rhyngwladol ynghylch y strategaeth ryngwladol ddrafft, swyddfeydd tramor a masnach** - 5 Tachwedd 2019

Mae'r Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol yn cyhoeddi adroddiadau ar is-ddeddfwriaeth sy'n ymwneud ag ymadawiad y Deyrnas Unedig â'r Undeb Ewropeaidd. Mae modd dod o hyd i'r rhain ar **wefan y Pwyllgor.** Ar hyn

o bryd mae'r Pwyllgor yn cynnal ymchwiliad **i'r Newid yng nghyfansoddiad Cymru** gan gynnwys ystyried y goblygiadau i setliad datganoli Cymru o ganlyniad i Brexit.

Y Cyfarfod Llawn

6 Tachwedd: **Cwestiynau i'r Cwnsler Cyffredinol a'r Gweinidog Brexit (yn rhinwedd ei gyfrifoldebau fel Gweinidog Brexit).**

Llywodraeth Cymru

30 Hydref: **Cyllid yr Undeb Ewropeaidd i helpu'r Labordy Arloesedd i ddarparu mynediad cyffredinol at gyfiawnder.**

31 Hydref: **£6 miliwn gan Llywodraeth Cymru i helpu busnesau i ddelio â Brexit.**

8 Tachwedd: **Yr UE yn ariannu syniadau newydd i helpu Cymru i heneiddio'n greadigol.**

Newyddion

1 Tachwedd: **UAC yn annog siopwyr i gefnogi busnesau lleol y Nadolig hwn** (Undeb Amaethwyr Cymru)

Datblygiadau o'r UE

Y Cyngor Ewropeaidd

29 Hydref: **Brexit: European Council adopts decision to extend the period under Article 50. European Council decision taken in agreement with the United Kingdom extending the period under Article 50(3)TEU. Datganiad gan y Cyngor Ewropeaidd (Erthygl 50).**

8 Tachwedd: **'Final green light to the EU-Singapore Free Trade Agreement'.**

Y Comisiwn Ewropeaidd

Mae'r Comisiwn wedi cyhoeddi **nodiau parodrwydd ar gyfer Brexit** ynghylch goblygiadau cyfreithiol ac ymarferol ymadawiad y Deyrnas Unedig â'r Undeb Ewropeaidd - yn **amodol ar unrhyw drefniant pontio a allai gael ei gynnwys mewn cytundeb ymadael posibl.**

30 Hydref: **Araith gan Michel Barnier ym Mhwyllgor Economaidd a Chymdeithasol Ewrop.**

5 Tachwedd: **Zero tariff, zero quotas 'not enough', EU's Barnier tells UK** (Reuters)

7 Tachwedd: **Autumn 2019 Economic Forecast: A challenging road ahead.**

Senedd Ewrop

12 Tachwedd: **Brexit: Citizens' rights remain a key priority for MEPs.**

Datblygiadau'r Deyrnas Unedig

Llywodraeth y DU

29 Hydref: **The European Union (Withdrawal) Act and Common Frameworks 26 June 2019 to 25 September 2019.**

31 Hydref: **UK-Switzerland transitional social security agreement.**

4 Tachwedd: **UK-Iceland transitional migration arrangements.**

Diweddariad 5 Tachwedd: **International agreements if the UK leaves the EU without a deal.**

Diweddariad 6 Tachwedd: **Trading electricity if there's no Brexit deal** - Sut y byddai masnachu a chyflenwad trydan trawsffiniol yn cael ei effeithio mewn senario Brexit heb fargen.

8 Tachwedd: **Reports on Brexit negotiations required by European Union (Withdrawal) Act 2018 and European Union (Withdrawal) (No. 2) Act 2019.**

Tŷ'r Cyffredin

29 Hydref: Cwestiynau Brys ar **Arael yr UE: Hawliau Gweithwyr.**

29 Hydref: *Bil Etholiad Cyffredinol Seneddol Cynnar*: **Busnes y Tŷ; Ail Ddarlleniad; Cyfnod Pwyllgor.**

30 Hydref: Cwestiynau Gogledd Iwerddon: **Ymadael â'r UE: Heddwch yng Ngogledd Iwerddon; Rheoliadau Tollau; Gogledd Iwerddon yn y DU; Ymadael â'r UE: Y Cytundeb Ymadael.**

30 Hydref: **Cwestiynau i'r Prif Weinidog.**

30 Hydref Dadl ar **Fasnach a Chyfrifyddu Trawsffiniol.**

30 Hydref: Dadl Neuadd San Steffan: **Leaving the EU: Integrated Foreign Policy.**

31 Hydref: Cwestiynau i'r Comisiwn Cyfrifon Cyhoeddus: **Leaving the EU: National Audit Office.**

5 Tachwedd: Dadl Neuadd San Steffan: **Renaissance of East Anglian Fisheries Study.**

6 Tachwedd: **Diddymu'r Senedd.**

17 Rhagfyr: **Eisteddiad cyntaf y senedd newydd** (Cyfrin Gyngor)

Pwyllgorau

Craffu ar Ewrop:

29 Hydref: **Dogfennau a ystyriwyd gan y Pwyllgor ar 23 Hydref 2019.**

Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd:

30 Hydref: **Y Pwyllgor yn ystyried y sefyllfa sydd ohoni yn dilyn yr estyniad hyblyg.**

Masnach Ryngwladol:

30 Hydref: **Y Pwyllgor yn ystyried effaith y Cytundeb Ymadael ar bolisi masnach y DU ar ôl Brexit.**

Gweithdrefnau:

29 Hydref: **Llythyr gan Arweinydd y Tŷ ynghylch craffu ar OSau gweithdrefnau brys cyn 31 Hydref 2019.**

Tŷ'r Arglwyddi

29 Hydref: Datganiad ar **Brexit: Hawliau Gweithwyr.**

29 Hydref: Darlleniad Cyntaf y **Bil Etholiad Cyffredinol Seneddol Cynnar.**

Pwyllgorau

Y Cyfansoddiad:

5 Tachwedd: **Trafod goblygiadau Bil y Cytundeb Ymadael - Adroddiad: European Union (Withdrawal Agreement) Bill: interim report.**

Pwerau Dirprwyedig a Diwygiadau Rheoleiddiol:

29 Hydref: **1st Report of Session 2019-20 - Early Parliamentary General Election Bill.**

Pwyllgor Dethol yr UE:

29 Hydref: **Y Pwyllgor yn clywed tystiolaeth ar y protocol diwygiedig ar Iwerddon / Gogledd Iwerddon. Trawsgrifiad.**

31 Hydref: **Llythyr gan James Duddridge AS, Yr Is-Ysgrifennydd Gwladol Seneddol dros Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd, ynghylch cytundebau rhyngwladol.**

4 Tachwedd: **Llythyr at Arweinydd Tŷ'r Arglwyddi ynghylch Bil yr Undeb Ewropeaidd (Y Cytundeb Ymadael).**

5 Tachwedd 2019: **Llythyr gan yr Arglwydd Callanan, y Gweinidog Gwladol dros Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd.**

5 Tachwedd: **Llythyr gan Aodhán Connolly, Cyfarwyddwr, Consortiwm Manwerthu Gogledd Iwerddon - yn dilyn y sesiwn dystiolaeth.**

Is-bwyllgor Ynni ac Amgylchedd yr UE:

4 Tachwedd: **Llythyr gan George Eustice AS, Gweinidog Gwladol, Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig at gadeirydd y Pwyllgor** - manylion pellach yn dilyn sesiwn dystiolaeth 'ar y paratodau ar gyfer dim bargaen' ar 16 Hydref.

Is-bwyllgor Marchnad Fewnol yr UE:

31 Hydref: **Llythyr at y Gweinidog dros Fusnesau Bach, Defnyddwyr a Chyfrifoldeb Corfforaethol am gymorth gwladwriaethol ar ôl Brexit.**

Is-bwyllgor Cyfiawnder yr UE:

29 Hydref: **Post-Brexit rights of UK citizens living in EU concerns Committee - Llythyr at James Duddridge AS, Is-Ysgrifennydd Gwladol Seneddol dros Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd.**

Newyddion

28 Hydref: **“UK cannot teeter on the edge of Brexit indefinitely”** (Consortiwm Manwerthu Prydain (BRC))

28 Hydref: **Retailers report record high stock levels as Brexit deadline looms** (Cydffederasiwn Diwydiant Prydain)

29 Hydref: **Brexit extension must be put to good use** (Cymdeithas Cludo Ffyrdd)

5 Tachwedd: **FTA questions impacts of government’s future immigration policy on logistics** (Cymdeithas Cludiant Cludo Nwyddau)

7 Tachwedd: **Monetary Policy Summary and minutes of the Monetary Policy Committee meeting; Monetary Policy Report November 2019** (Banc Lloegr)

8 Tachwedd: **Brexit Implications for VAT and Indirect Taxation** (BRC)

13 Tachwedd: **Tesla Gigafactory Europe to be built in Germany, not UK, as Elon Musk blames Brexit uncertainty** (Auto Express)

Yr Alban

Senedd yr Alban

29 Hydref: Y Pwyllgor Amgylchedd, Newid Hinsawdd a Diwygio Tir: Sesiwn dystiolaeth ar **Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd (Yr Amgylchedd)**.

31 Hydref Y Pwyllgor Diwylliant, Twristiaeth, Ewrop a Materion Allanol: Sesiwn dystiolaeth ar **gynnydd negodiadau ymadael Erthygl 50**.

7 Tachwedd: Canolfan Wybodaeth Senedd yr Alban: **Environmental governance and EU Exit: the state of play; The United States and the European Union trading blows; The joint Scottish-Irish review - an unprecedented step?**

Llywodraeth yr Alban

29 Hydref: **Safeguarding environmental standards** - Corff cynghori yn cynllunio ar gyfer Brexit heb fargen.

30 Hydref: **Brexit deal impact study**.

3 Tachwedd: **Scottish-Irish joint review**.

5 Tachwedd: **Consultation launched on the replacement for European Structural Funds**.

Gogledd Iwerddon

Y Cynulliad yn cyhoeddi **newyddlen 'Brexit Brief' a gwybodaeth am Brexit.**

Mae gan Wasanaethau Ymchwil a Gwybodaeth y Cynulliad **Ganolbwynt Brexit** gyda gwybodaeth a lincs i adnoddau yn ymwneud â Brexit a Gogledd Iwerddon.

Adroddiadau a gyhoeddwyd

[Llyfrgell Tŷ'r Cyffredin](#)

What does the latest Brexit delay mean for the UK and EU?

Brexit timeline: events leading to the UK's exit from the European Union

Parliament and the three extensions of Article 50

Planning for a no-deal Brexit

Planning for a no-deal Brexit

Brexit questions in national and EU courts

2019 CJEU Judgments in Summary

Brexit: public procurement

[Institute for Government](#)

Another missed deadline could have long-term implications for Brexit readiness

What does this general election mean for Brexit?

[UK in a Changing Europe](#)

Media reactions to Brexit: the UK, Spain and Ireland compared

The Brexitodus of MPs will change the House Commons, whatever the election result

The Brexit negotiations: how (ir)rational are they?

A very uncertain general election in Wales

Unsettled status

The Conversation

Human rights are getting cut from Britain's post-Brexit trade deal negotiations

Where Brexit will leave the UK's human rights diplomacy

LSE Brexit

'Politicians don't care about what I have to say': listening to the children of EU migrants in the UK

Gibraltar and Brexit: the triangulation of Britishness, Empire and Spain

Money can't buy love for Europe but success certainly can

Arall

Brexit food safety legislation and potential implications for UK trade: The devil in the details (Arsyllfa Polisi Masnach y DU)

General Election 2019: It's time we listened to what the voters want (Blogiau Brexit Caerdydd)